

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any XIV

REUS, DIMARTS 28 D'ABRIL DE 1919

Núm. 37

Enfermetats dels nois

Pel metge especialista FRANCESC FIGUEROLA

De l'Hospital Cívic-Militar i del Dispensari Municipal

LABORATORI de SEROLOGIA i BACTERIOLOGIA
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus

Consulta de 3 a 5

El conflicte de les comunicacions

A l'objecte de que l'opinió pública desviada per la informació tendenciosa de la premsa reaccionaria i per altres motius que no podem avui expressar, per a que'l poble pugui jutjar els fets imparcialment i amb plé coneixement de causa, havém de fer constar que l'actitut de tot el personal que integren les Corporacions Telegráfiques i Telefòniques, està sobradament justificada i obeeix, entre altres, als següents motius: Des de fá bastants anys se vé fent campanya en la premsa professional en pró de que l'Estat se incautés de totes les línies telefòniques interurbanes que además de constituir una font de ingressos gens despreciable per al Tresor, es un arma poderosa de govern que no deu radicar en mans estranyes i per tant en tots els països del món menys en Espanya, son explotats abds serveis telegráfic i telefonic per l'Estat i per ningú més.

Recentment i pel mal'estar general resultant entre'l personal de la Companyia Peninsular de Telé-

fons, titulada l'«Araña Negra», per la forma inícuca amb que esplotava i tractava als seus empleats, pagantlos amb sous irrisoris de 75, 100 i 125 pessetes mensuals i declarantlos cessants capritxosament i per qualsevol futilesa, decidiren per fi associarse per a deixar d'ésser esclaus i de comú acord amb el Cós de Telégrafs, acudiren respectuosament al Govern presidit per Romanones, a prec de que l'Estat s'incautés lo ans possible de totes les línies telefòniques interurbanes, pretextant que amb el diner (alguns milions de pessetes anyals) amb que subvencionen els governants a l'esmentada Companyia, podria adquirirse abundant i excel·lent material de línies i aparatos augmentant además el personal en la proporció necessaria per a que'ls serveis telegráfic i telefonic pogueren reorganitzarse d'una manera radical (bona falta fá) i prestarse en lo successiu amb la deguda regularitat, cura i perfecció, amb lo qual resultarien altamente beneficiats no sols els interessos del públic i especialment els del comerç, si que també als de

la nació, puix obtindria aquésta importants ingressos i conseguiran igualment els empleats treballar en forma decorosa i humana i no com ho fan actualment careixent en absolut de medis i elements, malgastant inútilment la salut i les energies, pel péssim estat en que's troben els aparatos i les línies i per la escassés de personal.

El públic, particularment el comerç, han tingut ocasió d'apreciar infinitat de vegades l'enorme retràs, la defectuossísima impresió dels telegrams que reben, casi intel·ligibles, els impresos que han arribat a utilitzarse, etc., etc., tot lo qual redunda en perjudici del públic i desprestigi de les respectives Corporacions.

El Sr. Comte de Romanones, doná paraula a la comissió composta de funcionaris de Telégrafs i Telefons que anaren a visitar-lo, que la incautació seria un fet en plaç breuíssim, poguent firmarse el R. D. corresponent, el 22 d'abril, fetxa de l'aniversari de la creació del Cos de Telégrafos, o abans d'abandonar el poder, en cas de provocar-se la crisi, a quin fi l'exministre de la Governació Sr. Gimeno, d'acord amb l'ex Director General de Telégrafs, senyor Navarro Reverter, nomenaren una comissió técnica per a que amb la major urgencia procedissin a la taxació de les línies telefòniques interurbanes per a revertir-les a l'Estat, mitjantçant la indemnització que s'acordés. Així ho feren i ja una vegada terminats sos treballs, arribant inclús les esta-

BANC DE REUS

DE DESCOMPTES I PRÉSTAMS

FUNDAT EN 1862

Capital: 5.000.000

Queda obert el pago dels cupons venciment 1. r de Maig.

AGENCIES A FALSET I MORA D'EBRE

cions telefòniques a fer els inventaris de llurs oficines per a entregar-les al Govern, sorgí la crisi i se n'anà el flamant Sr. Romanones sense complir sa promesa, quedant sense resoldre dit assumpte i sense cap probabilitat d'ésser solucionat favorablement, ni molt menys, ja que la dea fatalitat portá al ministeri d'Hisenda, al constituir-se el Govern del senyor Maura, al polític funest de Mula, declarat enemic implacable de Telégrafs, per haver llençat injustament de ses oficines el 14 de març de 1918, a tots els seus empleats, disolguent més tard els Cossos de Correus i Telégrafs. Així, doncs, la presència d'aital funest polític en el ministeri d'Hisenda constitueix una provocació, no sols als Cossos de Comunicacions, sí que també a la opinió lliberal i sobre tot a la classe obrera, ja que cada vegada que ha desempenyat una carter a ha donat lloc a conflictes de molta gravetat.

El Cos de Telégrafs no ha declarat cap vaga política ni ha tractat de posar el vet a cap Govern i ni sisquera a cap ministre. S'ha limitat a «protestar enérgicament», de que aital prohóm maurista «torni a ésser ministre, especialment en les actuals circumstancies».

Consti una vegada més, que aquesta vaga no és política, enc que a aixó pugués haver-los induit

la actitud d'aqueixos joves mauristes en sa majoria «gente bien», sense ofici, que volen servir per a tot i apenes si poden utilitzar-se els seus serveis per a suplir als escombraires.

També hi ha que fer present que als funcionaris de Telégrafs se'ls hi deu des de fa deu mesos les gratificacions honrosament devengades en hores extraordinaries de treball sense trobar manera de poder-les cobrar.

Dignifiqui's com es mereixen a eixos honrats empleats i es restablirà al moment la normalitat de les comunicacions, pero mentres no, serà «quelcom difícil», enc que opinin lo contrari els tècnics, incautes i optimistes.

I per a terminar, direm que últimament ha presentat el Govern a la firma dels funcionaris de Telégrafs, un document que no volem calificar, i que han rebutjat unanimitat, des de l'inspector general i demés caps del Centre Directiu fins l'últim empleat de l'escalafó.

Tinguin en compte nostres lectors que aquest nombre de FOMENT ha passat per la censura.

Els escàndols de les darreres sessions de l'Ajuntament

L'espectacle donat per una part del públic concorrent a les darreres sessions de nostre Ajuntament, bé es mereix un comentari.

Verament llastimosa fou l'actitut adoptada per certs elements davant la discussió d'un assumpte que afectava única i exclusivament a la dignitat col·lectiva del municipi, puix que sense el respecte degut per part de l'alcalde a tots i cada un dels components de la Corporació municipal, la vida d'aquesta esdevindria anormal i es convertirien els regidors en una mena d'autòmats que es mourien a caprici d'una sola voluntat: la de l'alcalde.

No volem desentranyar els motius d'un ordre purament intern que hagin pogut impelir a la minoria del partit republicà català a presentar el vot de censura contra un alcalde pertanyent a un partit que fins ara havia sigut, més que el seu aliat, segons propia manifestació, una segona tendència del possibilisme. La invasió d'atribucions de l'exclusiva competència dels Presidents de Comissió, atribuïda a l'alcalde, és ben palesa. Els regidors de les altres minories devien, doncs, d'atendre's al fet consumat, i no podien, per lo tant, fer altra cosa que lo que feren: censurar la extralimitació de l'alcalde, que redundava en menyspreu de un president de Comissió i, consegüentment, del Consistori.

Adhuc acceptant que el vot de censura tingués per mòbil internes qüestions de la família possibilista, els escàndols promoguts per una part del públic no tenen justificació ni disculpa. L'espectacle fou veritablement vergonyós: cridoria, frases repugnants, increpacions intolerables, manifestacions sorolloses d'una incultura depriment per a tot ciutadà.

Altres vegades s'havien discutit a l'Ajuntament assumptes de molta més transcendència per a la ciutat, motiu pel qual podia disculpar-se i adhuc justificar-se un moment passional en el públic. I no obstant, mai s'havia donat un espectacle tan incivil i barbre. Sempre s'havia respectat l'autoritat de la presidència.

En les darreres sessions de l'Ajuntament, la presidència no logrà imposar-se. Els agents de l'autoritat municipal, interessats, potser, en l'afer, no feren res absolutament per a imposar ordre.

Tot això que ha succeït, que tan poc favor fa a la ciutat nostra, és conseqüència inevitable de la política que s'ha vingut seguint durant més d'un quart de segle; política que no ha tingut per base més que el favoritisme, la empleomania i l'aixecar al nivell d'homages representatius a individus que no en són mereixedors.

La massa dels partits amb aquest ideari no s'apasiona més que per coses petites, per coses, no obstant, que afecten al fonament mateix de la seva raó—o sensraó—d'ésser.

Hi ha que anar decididament a acabar amb aquesta vergonya. S'ha d'anar, costi lo que costi, a evitar es repeteixin fets tan botxornosos com els que comentem. Gent que en moments de veritable transcendència per a la dignificació dels municipis no han sabut apasionar-se, ara protesten, criden i «barbaritzen» per que es castiga un atac a la dignitat d'aquest mateix municipi.

Per ells, és d'una evidència aplaudidora, la dignitat col·lectiva de l'Ajuntament està en relació directa amb el nombre de nòmnes dels amics seus.

Es dolorós manifestar-ho, però és aixís. Si el vot de censura contra l'alcalde no hagués portat aparellat, mercès als «inexcrutables misteris» de la baixa política, un perill pròxim per a la santa nòmi-

na, és més que probable, segur, que els escandalitzadors aludits no s'haurien desenfrenat com ho feren en les darreres sessions municipals, ni haurien trobat col·laboradors passius en els agents de l'autoritat encarregats d'imposar ordre.

Es hora ja de que acabi tanta vergonya. Que discuteixin, si volen, els mòvils del vot de censura, si entenen que ha impulsat als seus ex-amics a presentar-lo quelcom inconfessable; però que no confonguin les illes britàniques i, sobre tot, que no posin a Reus, amb els seus excessos, a l'altura de qualsevol poble del Rif.

DES DE MADRID

I Congrés Nacional de Medicina

Sr. Director de FOMENT
Reus.

El dia d'ans d'ahir fou destínat a l'excursió dels congressistes a Toledo; no obstant, nosaltres aprofitarem el dia per a poguer fer-nos càrrec detingudament de les exposicions en les que hi ha coses veraderament notables, especialment en lo referent a higiene que és el que més ens interessa als que ens dediquem a certes especialitats.

Galantment invitats pel doctor García Martínez, visitarem l'Institut Municipal de Puericultura que si bé ja coneixiem, poguerem apreciar certs detalls en son funcionament que ens serviren per a perfeccionar-nos en cert ordre de coneixements que sols la pràctica pot resoldre.

A la nit, a les deu, donà a l'Ateneu de Madrid el metge suïç Dr. Canetti, una notable conferència sobre la «cura pels banys de sol, presentant notables casos clínics per mitjà de projeccions.

Ahir al dematí el degà de la Facultat de medicina de Barcelona, Dr. Martínez Vargas, donà en

l'Institut municipal de Puericultura, una notable conferència desenrotllant amb la mestria que'l caracteritza, el tema «Paralelo entre la traqueotomia i la intubació laríngea». Fou molt aplaudit i felicitat per la seva interessantíssima labor i per les ensenyances que ella representa.

Seguidament continuà la secció de pediatria i puericultura les seves tasques en l'Hospital de Sant Carles on es reuní, i a la tarda, a les 4, s'intentà la sessió de clausura en el Paraninf de la Universitat, que no pogué celebrar-se, perquè pels diaris s'havia anunciat se celebraria en el Teatre del Centre, a les 3, i resultà una notícia falsa. Molts dels concorrents protestaren per aquest incident, produint-se un verdader tumulto, tenint el senyor ministre que suspendre l'acte.

Es deia que el referit anunci l'havien fet publicar, els que van al front dels metges titulars, amb el fi de crear un conflicte a la Junta organitzadora del Congrés.

Avui, a les quatre de la tarda, se efectuà en l'hermós teatre del Centre, la sessió de clausura en la que es llegiren les conclusions, resumint els discursos el senyor Goicochea, ministre de la Governació.

Se presentaren dues proposicions referents al punt de celebració del segon Congrés Nacional de Medicina, a l'una demanaven se celebrés a Valencia i a l'altra a Sevilla. Després de breu discussió s'acordà per a que ningú sortís disgustat s'elegís a la sort, per a lo que s'escrigueren els dos noms en dos paperetes, se posaren en un sombrero i Mme. Curil tregué una, resultant ésser Sevilla la població elegida.

Acabada nostra tasca en aquest Congrés, penso aquesta tarda retornar i poguer estar demà entre vosaltres i mos estimats nens.

Seu

Dr. FRÍAS i ROIG.
Madrid 26 Abril 1919.

Polítiques

La premsa

Ha reaparegut «La Publicidad». En canvi «El Progrés» ha suspès indefinidament la seva publicació, fins el punt d'haver sigut despedits els seus redactors. A últims de l'actual setmana, es possible que torni a publicar-se «La Lucha».

En Marcellí Domingo

En Marcellí Domingo, en arribar l'altre dia a Valladolid i veure's estretament vigilat per la policia, va agafar un auto i va desaparèixer.

En Lerroux

En la societat «El Sitio» de Bilbao donarà el proper dia 2 de maig una conferència don Aleixandre Lerroux.

Local

Segueix essent, naturalment, el tema preferent de tot comentari la situació en que queden els grupus polítics que formen el Consistori, després de la dimissió de l'alcalde Sr. Tricaz.

Com siga que si demà es pot celebrar sessió, es té de proveir l'Alcaldia, regna expectació per veure en qui recaurà el nomenament.

Són varis els noms que circulen per a ocupar aquell lloc.

Secció Oficial

REGISTRE CIVIL

Inscripcions del dia 28 d'Abril

NAIXEMENTS

Joan Cochs Massó.

MATRIMONIS

Josep Ornos Mas amb Purificació Munté Teixidó.—Amadeo Bonet Andreu amb Assumpció Sans Español.—Emili Argilaga Martorell amb Rosa Ripoll Carim.—Josep Vives Cavallé amb Josepa Garriga Feliu.—Joan Aymamí Grau

amb Dolors Padrol Guinjoán.—Josep Guinovart Gavaldá amb Encarnació Frontera Bertrán.—Ramón Piñol Molas amb Adelaida Sardá Saltó.

DEFUNCIONS

Francesc Vall Cabré, 19 anys, Sol i Ortega, 7.—Aleix Fort Barberá, 74 anys, Patí Fontana.

CENS ELECTORAL

Vigent ja el nou Cens electoral confeccionat totalment l'any anterior, i havent-se de procedir a la seva rectificació (segons la llei Electoral) desde el 20 d'Abril al 6 de Maig de l'any actual, se posa en coneixement dels consocis i del públic en general que queden exposades en aquestes oficines les llistes oficials del referit Cens a fi de que amb tota detenció pugui ser examinat.

Els ciutadans que no hi figurin i es creguin amb dret per a la seva inclosió, haurán de subjectar-se a les següents regles:

Primera. Proporcionar-se certificat de veïnatge on consti abans del 6 de Maig de 1919 amb dos anys de residència.

Segona. Idem certificat del Jutjat Municipal acreditant haver complert 25 anys abans de la mateixa data del 6 de Maig de 1919.

NOTA. Per a sol·licitar aitals documentacions oficials, aquestes oficines els proporcionarà les sol·licituts formularies per a obtindre'ls.

Fent entrega dels mateixos a aquestes oficines per tot el dia 30 de Abril, tinguin la seguretat de la seva inclosió, i sense ells cap força legal podríem fonamentar—i seria nul lo que's pretengués.

Casal del Foment, Abril de 1919.—Comité de Acció Política.

Societat "El Círculo"

La Junta de Govern d'aquesta Societat, ha acordat donar en arrendament el Teatre Circo i Cafè anexe al mateix, de quines condicions d'arrendament s'informarà en Consergeria a qui ho demani.

Cambra oficial de Comerç

A V Í S

Des del dia 1 d'abril i per durant tot aquest mes estarà exposat en aquesta Cambra el Cens electoral rectificat per a que els interessats puguin fer ses reclamacions sobre inclosió o exclusió del mateix sobre classificació de diferents grupus o categories.

Dites reclamacions haurán de presentar-se a la Secretaria de la Cambra durant la primera quinzena de maig següent.

Lo que en compliment dels articles 30 i 31 del Reglament orgànic de 14 de març de 1918, se fa públic per a que arribi a coneixement dels electors d'aquesta Cambra.

Reus 31 de març de 1919.—El president, Joan Boqué.—El secretari, Joan Cachot.

Informació

AVIS D'ADMINISTRACIÓ

Prequem als nostres abonats que se serveixin indicar an aquesta Administració les anomalies que observin en el repart del nostre periódic.

Ha cessat en el Govern d'aquesta provincia el governador dimissionari don Rodol Gil, entregant el mando al secretari don Esteve de Vargas.

El capitá general ha aprovat, entre altres nomenaments, el de cap i sub-cap del somatent de nostra ciutat, essent els designats els senyors Andreu Grau Canals i Josep M.º Aymat, ambdós rellevants personalitats del «Círculo Dinástico».

Ans d'ahir a la tarda foren posats en llibertat per l'autoritat militar de Barcelona el redactor jefe de «El Liberal» don Gabriel Olives i l'regent de la impremta don Jaume Caylá.

Ha retornat de Madrid, ont assistí al Congrés Nacional de Medicina portant la representació de l'Institut de Puericultura, el doctor don Alexandre Frías Roig.

Eviteu la CASPA i tindreu molt de cabell. Ho lograreu amb

LOCIO EBER

Roca i Ribes Farmacia Serra

Amb l'express d'ahir nit passá per aquesta ciutat en Direcció a Madrid l'ex-ministre senyor Rodés, cridat pel president del Congrés per assistir a les reunions de la Comissió de Pressupostos.

El mercat setmanal celebrat ahir en nostra ciutat, se vegé extraordinàriament concorregut i si bé les transaccions realitzades foren de poca importància degut a l'època avançada, als comerços i tendes de detall les vendes fóren importantíssimes.

Copiem d'un confrare barceloní: «Ademés del vapor «Balvanera», que condueix 3.000 tonelles de blat per a aquesta capital i Mahó, deuen arribar en breu a nostre port, amb carregament de dit cereal, els espanyols «Urko-Mendi» i «Martía Sáenz», l'anglès «Ormidale» i el grec «Istas».

El ministre d'Abasteixements ha ordenat que s'expedeixin a Barcelona 560 vagons de blat adquirit a Burgos, Salamanca, Soria i alguns altres punts.»

Cridem l'atenció de la Junta de Subsistències d'aquesta província per a que es preocupi—com fa la de Barcelona—de que a les fàbriques de Tarragona, Tortosa i Reus no'ls hi falti el blat necessari per a vendre la farina a preu de taxa, puix tal com ara succeeix, que el blat no es pot adquirir casi a cap preu i de farina en prou treballs, no sabem pas ont anirem a parar amb el preu del pa.

Durant la passada setmana s'han exportat pel port de Tarragona 3060 bocois, 45 bordaleses, 65 pipes, 64 mitjes, 70 quartes. 98 octaves de vi; 4.621 cascos i 100 caixes oli; 1.200 sacs i 900 caixes admetlla en grà; 50 sacs admetlla en esclofolia; 550 sacs i 10 bales avellana en grà; 750 caixes nous; 165 caixes pi-nyons; 44 caixes licor xartreuse.

Comuniquen de Santa Bàrbara que ha sigut detingut Joan Baiges Gil, de vintidós anys d'edat, convicte i confés d'haver assassinat a sa muller Adela Balagué Roig, en la nit del 15 al 16 del corrent.

Els vigilants, al públic

La Societat Auxiliadora de vigilants particulars nocturns d'aquesta ciutat, en reunió general del dia 27 d'abril acordá, en vista de l'encariment extraordinari dels queviures, recabar de la bona voluntat del veïnat, retribuïxi amb quelcom més als seus vigilants perque, de lo contrari, alguns d'ells es veurán obligats a bandonar els serveis per no poguer atendre les seves necessitats.

Desitjant que aquest raonat prec serà atés pel veïnat, queda com sempre humil servidor del públic, El cos de Vigilants de Reus.

Ans d'ahir se reuní en sessió extraordinària el Consell regional de la Unió de Viticultors de Catalunya per a tractar de la importació del sofre. S'acordá delegar a don Mariáa C. Roig Roque per a que marxi a Italia a activar l'embarc de dit anticriptogámic.

El senyor Roig marxá al mateix dia.

Escriuen de Rasquera que per a les fires que se celebren anyalment en dita localitat els dies 1, 2 i 3 del pròxim maig es nota bastanta animació, augurant-se gran concurrència de bestiar.

Hi haurá servei diari de carruatges des de Mora la Nova a Rasquera.

Aprenent

Se'n necessita un en la impremta d'aquest diari

Els telegrafistes han publicat una nota dient que consultarán el seu cas amb els caps de les minories parlamentaries, a l'objecte de veure si efectivament no compten amb la opinió, començant ses visites amb el senyor Lerroux.

El ministre d'Abasteixements ha ordenat se consideren caducats tots els permisos d'exportació de arrós.

Es probable que en breu vagi a Barcelona el ministre d'Abasteixements, per a estudiar sobre el terreny la situació de dita capital en relació amb les subsistències.

En el mercat de vins celebrat dissabte a Tarragona es notá algún moviment en la demanda de vins negres, dels que s'han fet ajustos a deu rals i mig grau i càrrega, reservant-se quelcom els propietaris en la venda. Aquesta lleugera oscilació del mercat és deguda al rumor de que a principis d'aquesta setmana han estat a Madrid comissionats de l'intendencia francesa que han fet ajustos als Sindicats de Catalunya i Valencia per la quantitat de 500.000 hectòlitres de vi negre.

Els continus embarcs per a Suïça per via italiana i les grans partides que s'embarquen per a Amvers, Rouen, Christiania i Amsterdam, són més que suficients per a l'alça dels preus.

Ha celebrat sessió la Comissió provincial, despatxant tots els assumptes pendents i acordant celebrar sessió en el mes de maig els dies 9 i 23. Presidí don Tomás Mallol.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Santa Agna, núm. 57
Pago de tots els cupons venci-
ment primer abril.
Compra-venda de valors.
Canvi de monedes i bitllets es-
trangers.

Ha sigut detingut en Madrid per
un agent de policia particular de
Barcelona, Enric Tudó Corts, de
vintivuit anys, al que s'acusa de
haverli estafat a Barcelona a un
notari 20.000 pessetes.

Segons sembla, el detingut, una
vegada comés el delictes, se'n anà a
Palma de Mallorca i altres punts
en unió d'un amic i d'una jove ar-
tista de varietés.

Fou posat a disposició del jutge
de guardia el detingut, al que li
foren intervingudas 4.000 pessetes
i un rellotje d'or.

Ganga Es ven una bom-
ba espiral amb el
corresponent motor elèctric d'un
cavall, i demés accessoris. Es cedi-
rà a bon preu. Per a més informes,
Electricista Freixa, carrer Santa
Aгна, núm. 19.—Reus.

Interessant**Als propietaris
de finques urbanes**

Portat a cab pels pèrits oficials
de l'Estat la nova tributació amb
que han estat gravades les finques
urbanes i essent costós i molest
per als propietaris gestionar direc-
tament tots els tràmits que hi ha
que portar en les Oficines d'Hi-
senda, Banc d'Espanya i demés
Centres, fins a posar-se al corrent
abonant les diferències que han
resultat entre l'antiga i la nova tri-
butació el CENTRE JURÍDIC AD-
MINISTRATIU dirigit per P. HU-
GUET PLANA, establert al carrer
de Sant Joan, núm. 7, baixos, s'en-
carrega del treball fins a la seva
total terminació, cobrant honora-
ris verdaderament módics i respo-
nent de sa gestió amb tota classe
de garanties.

CONVÉ ALS PROPIETARIS
CONSULTAR AMB AQUESTA
CASA PER A QUANT ES RE-
LACIONA AMB AQUEST AS-
SUMPTE.

Bar Amiel

Se necessita un noi de 14 a 17
aúys. Se prefereix sigui intern.
Inútil presentar-se sense bones re-
ferències.

REPARTIDOR. Se'n necessita un.
Informarán a l'Arrabal baix de Je-
sús, 6.

Moviment del port de Tarragona**ANUNCI DE SORTIDA
DE VAIXELLS**

Datos facilitats per l'Agencia Fábregas

Dia 29.—«Mikeldi Chiki» per a
Marsella, consignatari Mallol.

Dia 29.—«Cabañal», per a Afri-
ca i Canaries, consignatari Musolas.

Dia 29.—«Menorquin», per a One-
glia i Génova, consignatari Musolas.

Dia 29.—«Torre del Oro», per a
Génova, consignatari Tayá.

Dia 29.—«Utsire», per a Liver-
pool, consignatari Mac Andrews.

Dia 30.—«Steelton», per a An-
vers, consignatari Mac Andrews.

Dia 30.—«Juliana», per a Nova
York, consignatari Mallol.

Dia 30.—«Solaas», per a Londres,
consignatari Mac Andrews.

Dia 2 maig.—«Teresa Pamies»,
per a Anvers, consigna. Fábregas.

Dia 1.—«Cabo San Martin», per
a la costa, consignatari Péres

Dia 12.—«Cabo Silleiro», per a
Marsella, consignatari Peres.

Dia 2.—«Olavarria», per a No-
va-Iork, consignatari Mac-Andrews

Dia 2.—«Luna», per a Holan-
da, consignatari Ferrer Mary.

Dia 3.—«Roi Albert» per a An-
vers, consignatari Mac-Andrews.

Dia 5.—«Lombardier», per a
Ambers, consignatari Fábregas.

Dia 5/10.—«Mar del Norte» per a
Nova-Iork, consig. Mac-Andrews.

Dia 6.—«Campania», per a
Suecia, consignatari Boada.

Dia 15.—«Beira», per a Dina-
marca, consignatari Ferrer Mary.

Dia 15.—«X» per a Nova Iork,
consignatari Tayá.

Ferrocarrils

Servei de trens de 1 de Març de 1919

DE REUS A LLEIDA

Sortida	8'22	Arribada	11'22
»	13'35	»	20'05
»	17'59	»	22'03
»	20'30	»	0'22

DE LLEIDA A REUS

Sortida	5'30	Arribada	9'45
»	8'29	»	12'29
»	11'56	»	20'17
»	15'—	»	17'58

DE REUS A TARRAGONA

Sortida	9'57	Arribada	10'30
»	12'53	»	13'27
»	14'30	»	15'05
»	18'08	»	18'35
»	20'50	»	21'34

DE TARRAGONA A REUS

Sortida	7'35	Arribada	8'10
»	12'17	»	12'53
»	16'36	»	17'14
»	19'25	»	20'03

DE REUS A BARCELONA

Sort.	5'03	per Vilafca.	Arrib.	9'38
»	7'25	per Vilnva.	»	8'48
»	8'49	»	»	9'23
»	14'13	»	»	13'27
»	17'16	per Vilafca.	»	17'24
»		per Vilnva.	»	21'44
			»	20'37

DE BARCELONA A REUS

Sortida	5'26	Arribada	9'23
»	9'20	»	12'48
»	15'23	»	19'24
»	19'49	»	21'53

DE REUS A MORA I MARSÁ

Sort.	7'17	Sort.	9'29	Arr.	10'15
»	13'17	»	14'24	»	14'55
»	16'30	»	18'57	»	19'48
»	19'49	»	21'11	»	21'47
»	22'01	»		»	23'07

DE MORA I MARSÁ A REUS

Sort.	6'13	Arr.	7'17
»	6'30	Sort.	7'42
»	7'01	»	8'37
»	12'17	»	10'10
»	17'2e	»	14'03
		»	20'52

LINIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia a
les 6'11, 9'18, 0'02 i 18'02 (fins a
Benicarló).

Arriben de Valencia a Solou a
les 4'19, 8'32, 13'68 i 0'35 (des de
Benicarló).

GRÁFICS CATALANS

SENSE aquesta marca

NO és un GRAMOFON l'aparell

Companyia del Gramofon S. A.

ESPANYOLA

ÉXIT COLOSSAL DELS CÉLEBRES ARTISTES

TITTA RUFO I CARUSO

EN DISCS MARCA GRAMOFONO

De venda: R. PERPIÑA. - Carrer Major, 22. - Despatx: 24, principal. - REUS.

Dipòsit de Rellotgeria. - Rellotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Gupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4. - Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

JOAN PUJOL

RECADER DE REUS
A BARCELONA

Arraval alt Jesús

REUS

Santana i Bein

Carrer Mallorca, 405. - Barcelona

TUBERIES

de ciment portland exclusivament, des de 10 centímetres,
fins a un metre de diàmetre.
Sistema patentat, exclusiu a Espanya.Representant a Reus: ANTON BARRERA
Carrer del Sol, 11.

La Hidràulica Reusense de Emili Aulés

Extens assortit de Mosàics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms

Reus

Tractament de la **Sífilis** per l'aplicació del

606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang
Dr. A. FRÍAS. - Arraval baix de Jesús, 33
Consulta de 3 a 4

Taller de Cerralleria d'Obres

JOAN ADSERÁ CAMPS

Creu Vermella, 11. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondu-
lat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelo-
na, i reparació de les mateixes.

Francisco Madurell

XOFER

Participa al públic haver adquirit un magnífic automó-
vil marca Hispano Suïça, últim model, i que a preus eco-
nòmics podrà utilitzar tothom que ho desitgi.Se reben encàrrecs en el
BAR MUNDIAL (Teléfon 253) REUS

Polvos AURORA

Refrescants-Perfumats-Antiséptics

L'alegria dels nens l'obtindran les mares que usin aquests
acreditadíssims polvos. Sens rival per a
després del bany i per als cavallers després d'afeitar-se.DIPÓSITS: Farmacies A. PUNYED, Llove-
ra, 47 i 49; S. VALLVERDÚ, Plaça del Cas-
tell; JOSEP MONTEVERDE, carrer Major,
Drogueria ROCA i RIBAS, carrer Monterols,
30, i a LA CUNA DE ORO, Llovera, 46.Representant exclusiu en la provincia
JOSEP FERRÚS, Llovera, 51, primer

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitòries constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarres mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antisèptics i expectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir prompte i satisfactoris resultats.

CALMA LA TOS RÀPIDAMENT, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a previndre i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a una pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes.

Un paquet sol, 10 cènts.

El Reconstituient millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

Farmacia Serra - Arraval Sta. - REUS
- Agna, n.º 80 -

Gran Hotel-Restaurant de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

HABITACIONS amb bany, dutxes i telèfon urbà i interurbà

P. Fontana i C.^a

TORREFACCIÓ DEL CAFÉ

«ESPERANZA»

Dipòsit de productes químics i alimenticis

REPRESENTANTS PER CATALUNYA
dels Productes de Perfumeria EMPO-
RIUM SAMPER i altres articles :

Major, 19 i Sant Magí i Alegre, 10.—REUS

SUCURSAL: Maurici Serraima,
núm. 20, r. r. 1.ª—BARCELONA

Gran Licor Caliz

Estomacal fi i de gust immillorable

Anís Badalona

De fama mundial: El millor que's coneix

REPRESENTANTS PER TOT CATALUNYA

P. Fontana i C.^a, CARRER MAJOR, 19
— REUS —

DIPÒSIT

Sant Magí i Alegre, 10

Sucursal a Barcelona
Maurici Serraima, 20, r. r. 1.ª

JOSEP SOLÉ

Recader de Reus a Barcelona
BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS

Güell i Mercader, (Hostalets, 22)
Arraval Santa Agna, 5.

Telèfon 359

TINTORERIA DE

MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota
classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric

GALANES, 7

REUS

Casa Pujol

Trajos de llana
des de 25 pessetes

MONTEROLS, 37

REUS